

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně Mgr. Kateřinou Kopečkovou, Ph.D., v právní věci

žalobce: **M. M.**, nar. X,
st. příslušnost Republika Uzbekistán
hlášený pobytem X
zastoupený JUDr. Petrem Novotným, advokátem
sídlem Archangelská 1, Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2026, č. j. OAM-1438/ZA-ZA11-D07-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 22. 1. 2026, č. j. OAM-1438/ZA-ZA11-D07-2025, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 269 Kč k rukám JUDr. Petra Novotného, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce žalobou podanou dne 23. 2. 2026 k Městskému soudu v Praze, která byla zdejšímu soudu postoupena dne 12. 3. 2026, brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2026, č. j. OAM-1438/ZA-ZA11-D07-2025, které nabylo právní moci dne 6. 2. 2026, kterým žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že tato žádost je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Litevská republika.

I. Shrnutí procesního postoje žalobce

2. Žalobce uvádí, že dne 19. 12. 2024 vycestoval z Uzbekistánu a na základě pobytového oprávnění pracoval zhruba 5 měsíců v Litevské republice v oblasti stavebnictví. Na konci dubna 2025 pokračoval do Německa, poté setrval tři měsíce v Polsku. V říjnu 2025 přicestoval do ČR a od té doby zde setrvává. Dne 16. 1. 2025 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jeho manželka a děti žijí v Uzbekistánu, kde má žalobce dlouhodobý konflikt se sousedem o vlastnictví pozemku.
3. Žalobce namítá, že Litevská republika není státem příslušným k posouzení podané žádosti ve smyslu čl. 3 nařízení Dublin III. Tímto státem je s ohledem na potřebné zázemí ČR. V jiném státě žalobce žádné zázemí nemá. Žalobce se zároveň obává návratu do Uzbekistánu, neboť zde má dlouhodobé spory se sousedem. Uzbekistán není demokratickou zemí a v případě návratu by žalobci hrozilo uvěznění, mučení či nelidské a ponižující zacházení, s nemožností vrátit se zpět do ČR. V Uzbekistánu panuje diktátorský režim a politická i ekonomická situace je dlouhodobě špatná.
4. Podle žalobce si žalovaný pro své rozhodnutí neopatřil dostatek podkladů ve smyslu § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Pokud by tak učinil, žalobci by jistě udělil azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť žalobce by byl v případě návratu do země původu ohrožen na životě.
5. Z uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného jako nezákonné zrušil. Na svém procesním stanovisku žalobce setrval po celou dobu řízení před soudem.

II. Shrnutí procesního postoje žalovaného

6. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a odkazuje na své rozhodnutí a obsah správního spisu. Uvádí, že vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, a to i pokud jde o situaci v Litevské republice. Na případ žalobce se vztahuje čl. 12 nařízení Dublin III, neboť žalobce byl držitelem pobytového oprávnění č. 760398764 vydaného Litevskou republikou dne 31. 1. 2024 s vyznačenou platností do 31. 10. 2026, jeho platnost tedy skončila před méně než 2 lety. Litevská republika dne 2. 1. 2026 svou příslušnost k posouzení žádosti uznala.
7. V případě Litvy neexistují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům azylového řízení; žalovaný má proto za to, že řádně posoudil i splnění podmínky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.

8. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před soudem.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“, § 32 odst. 1 písm. a/ zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
10. Soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí trpí vadou spočívající v tom, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí vyžaduje zásadní doplnění, a že závěr uvedený v napadeném rozhodnutí v podstatné části neodpovídá dosud shromážděným informacím o členském státu příslušném k řízení o žádosti žalobce.
11. V posuzované věci bylo řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť k jejímu posuzování je ve smyslu § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie (nařízením Dublin III). V takové situaci se důvody žádosti o mezinárodní ochranu neposuzují, ale je namístě zabývat se tím, zda k *určení příslušnosti jiného členského státu* pro posouzení žadatelovy žádosti o mezinárodní ochranu došlo v souladu s nařízením Dublin III a zákonem o azylu.
12. Podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III *členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.* Jednotlivá kritéria se pak uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena ve zmíněné kapitole (čl. 7 odst. 1 nařízení).
13. Podle čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III *není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*
14. Podle čl. 12 odst. 1 nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal.*
15. Podle čl. 12 odst. 4 první věty nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států.*
16. Žalobce námitkou na samé hranici obecnosti žalovanému předně vytýká, že závěr o tom, že Litevská republika je příslušná k řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu kritérií určených podle čl. 3 nařízení Dublin III, není dostatečně skutkově podložen. Dále poukazuje na to, že řízení o jeho žádosti by mělo být vedeno v ČR, neboť na rozdíl od jiných členských zemí zde má zázemí.
17. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal dne 16. 12. 2025 v PoS Zastávka u Brna žádost o udělení mezinárodní ochrany. Soud ze správního spisu ověřil, že v řízení byly

shromážděny podklady, z nichž plyne, že žalobce byl držitelem pobytového oprávnění vydaného Litevskou republikou s platností od 31. 10. 2024 s platností do 31. 10. 2026 (pobytové oprávnění č. 760398764). S uvedeným pobytovým oprávněním žalobce přicestoval dne 21. 12. 2024 do Evropské unie. Litevská republika v řízení před žalovaným dne 2. 1. 2026 prostřednictvím příslušného oddělení ministerstva vnitra sdělila, že uznává svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tak po stránce skutkové dostatečně podložil určení příslušnosti Litevské republiky coby členského státu ve smyslu kritérií podle § 3 odst. 1 ve spojení s čl. 7 nařízení Dublin III. Skutkový stav je v tomto směru podložen příslušnými doklady a odpovědí Litevské republiky na žádost žalovaného.

18. Žalovaný se dále zabýval posouzením, zda v případě Litevské republiky, coby státu příslušného dle kritérií ve smyslu čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III, existují závažné důvody se domnívat, že v tomto členském státě dochází k systémovým nedostatkům v rámci azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, pro které by nebylo možno žalobce (žadatele) do tohoto státu přemístit.

Podmínky v Litevské republice

19. Z čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III vyplývá, že Česká republika nesmí předat cizince do země se systémovými nedostatky (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016-22). V případech, kdy je zřejmé či pravděpodobné, že přebírající země trpí systémovými nedostatky ve smyslu tohoto článku, je třeba se touto otázkou podrobně zabývat. Z rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011 ve spojených věcech C-411/10 a C-493/10 (ECLI:EU:C:2011:865) plyne, že společný evropský azylový systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva o právním postavení uprchlíků ze dne 28. 7. 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. 1. 1967, jakož i Listina základních práv EU, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.
20. Lze tedy dovodit, že dodržování základních lidských práv členskými státy je vyvratitelná domněnka, přičemž v případě Litevské republiky tato domněnka doposud vyvrácena nebyla, nicméně to žalovaného nezavazuje povinnosti tamní systém dostatečně vyhodnotit ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Takové hodnocení se musí opírat o dostatečné informace k situaci v tamním azylovém systému. Žalovaný v případě žalobce vycházel z Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 – Litva – Azylový systém, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky. Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 přitom představuje (jediný) podklad k situaci v Litevské republice, který si žalovaný opatřil do správního spisu. Žalovaného přitom již krajské soudy opakovaně upozornily, že informace o Litvě jsou znepokojující (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2024, č. j. 48 Az 8/2024-33, body 40 a 41, a ze dne 31. 3. 2025, č. j. 45 Az 18/2024-38, či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2025, č. j. 16 Az 39/2024-43, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2025, č. j. 22 Az 26/2025-22, který v bodě 18 pracuje se stejnou Informací OAMP, jaká byla použita i v nynější věci). Krajský soud v Brně v citovaném rozsudku č. j. 22 Az 26/2025-22 žalovaného upozornil na to, že v dané zprávě je výslovně uvedeno, že jediné registrační litevské středisko se nachází v Pabradė (další dvě byla uzavřena) s tím, že v tomto registračním středisku existovaly nedostatky jako nedostatečné

vytápění, nevyhovující strava, nevhodný přístup ze strany personálu, problematický přístup k lékařské péči; zařízení je podle této zprávy předmětem rozsáhlé kritiky ze strany pozorovatelů a nevládních organizací kvůli špatným podmínkám, opakovaným obviněním z nepřiměřeného použití síly a přelidnění. K zajištění navíc dochází i ve zvláštních zařízeních na hranicích nebo tranzitních zónách, jejichž úplný seznam není k dispozici a jejichž kvalita se výrazně odlišuje; tato zařízení byla kritizována za nevyhovující hygienické podmínky, vybavení, stravování a uprchlíci v nich mohou být drženi až 28 dní.

21. Soud k tomu dále doplňuje, že z Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 nadto plyne, že v případě tzv. navrátilců v rámci Dublinského systému se OAMP nepodařilo zjistit informace o přesném způsobu vyřízení jejich žádosti o mezinárodní ochranu či o případných dalších problémech, kterým čelí.
22. Úvaha žalovaného, že v Litevské republice nedochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie (čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III), kterou vtělil do pasáží na str. 4 svého rozhodnutí, tak neodpovídá obsahu správního spisu. Správní spis je proto v tomto směru potřeba v zásadním rozsahu doplnit tak, aby podklady v něm založené skutečně odpovídaly závěru, že Litevská republika není státem, v němž dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení do té míry, že by žalobci hrozilo nelidské či ponižující zacházení. Přestože žalovaný uvedl, že mu doposud není známo žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky azylového systému v Litevské republice (ať na evropské úrovni, tak od Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jako tomu bylo v minulosti v případě Řecka či Maďarska), jeho vlastní Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 takové indicie naznačuje (zejména pokud jde o materiální podmínky k zajištění základních potřeb, viz body 92 a 93 rozsudku Soudního dvora ze dne 19. 3. 2019, ve věci *Jawo*, C-163/17). Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 je coby jediný skutkový podklad posouzení dle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III pro vyslovení výše shrnutého závěru žalovaného nedostatečná.
23. Právě uvedené je proto důvodem, pro který, shodně jako ve věci sp. zn. 22 Az 26/2025, nemůže napadené rozhodnutí v rámci soudního přezkumu obstát. „Zpráva žalovaného, která je podkladem rozhodnutí, jasně upozorňuje na určité nedostatky azylového systému Litvy (na které byl žalovaný i opakovaně upozorněn rozsudky Krajského soudu v Praze např. ve věcech sp. zn. 48 Az 8/2024 – rozsudek ze dne 26. 7. 2024, sp. zn. 45 Az 18/2024 – rozsudek ze dne 31. 3. 2025, či rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2025, č. j. 16 Az 39/2024-43) a žalovaný na to nijak nereaguje a namísto toho uvádí nicneříkající obecné odstavce o tom, že mezinárodními orgány nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení o udělení mezinárodní ochrany nebo přijímání žadatelů v Litvě. Žalovaný nijak nevysvětluje, proč jeho vlastní zjištění o problémech v přijímacích střediscích v Litvě nejsou pro věc podstatná. Nijak nevysvětluje, proč si neopatřil další podklady k situaci v přijímacích střediscích v Litvě. Nijak nevysvětluje, proč je přemístění žalobce do Litvy v kontextu jeho vlastních zjištění v souladu s pravidly azylového systému EU“ (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2025, č. j. 22 Az 26/2025-22). Ve shodě s citovaným rozsudkem soud uvádí, úvahy o dostatečnosti azylového systému v cílovém státě jsou úvahami žalovaného, který musí vycházet z obsahu svého správního spisu. Shodně jako v tamní věci je obsah správního spisu v rozporu s odůvodněním napadeného rozhodnutí a skutkové podklady žalovaného proto vyžadují zásadní doplnění (srov. též body 29 až 32 rozsudku Krajského

soudu v Brně ze dne 29. 10. 2025, č. j. 41 Az 22/2025-31, který se zabýval obdobnými nedostatky skutkových podkladů).

Diskreční oprávnění podle čl. 17 nařízení

24. Diskreční oprávnění zakotvené v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III dává státům možnost atrakce příslušnosti k rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, kterou lze využít v případech, kdy je příslušnost členského státu k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany určena dle čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení. Jedná se o jiné posuzování, než jakým je přezkum azylového řízení v určeném státě z důvodu vyloučení existence systémových nedostatků (viz předchozí část *Podmínky v Litevské republice*), pro které by nebylo možno žadatele do tohoto státu přemístit (bod 30 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24).
25. Žalovaný neshledal žádný důvod pro aplikaci diskrečního oprávnění dle čl. 17 nařízení Dublin III, což řádně zdůvodnil na str. 5 napadeného rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že žalobce je plnoletý, samostatný, dokáže si obstarat prostředky k živobytí vlastními silami. V Litevské republice mu bude zajištěno ubytování a bude moci čerpat z příjímací pomoci. V České republice nemá žádné rodinné ani blízké sociální vazby a v Litevské republice měl problémy pouze se svým zaměstnavatelem.
26. V řízení tak nevyvstal žádný důvod, pro který by Česká republika měla převzít příslušnost k rozhodnutí o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Žalobce není ani zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Takový důvod nepředstavuje tvrzené zázemí v ČR. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce v Litevské republice pracoval na stavbách. Uvedl, že mu tam nebylo po psychické stránce dobře a jeho zaměstnavatel se k němu choval špatně. Jiné problémy neměl. V ČR se cítí lépe. Rodina žalobce je v Uzbekistánu, kde měl žalobce problémy se sousedem. Důvody, pro které žalobce přicestoval z Litevské republiky přes další členské země EU do České republiky, jsou tedy pouze socioekonomické. Tomu odpovídá i vypořádání se s tím, proč žalovaný nevyužil diskrečního oprávnění plynoucího z čl. 17 nařízení Dublin III.

Závěr

27. S ohledem na výše uvedené soud bez jednání postupem podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem a doplní informace o azylovém systému v Litevské republice v dostatečném rozsahu pro účely posouzení požadovaného čl. 3 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení Dublin III.

IV. Náklady řízení

28. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby po 4 620 Kč (převzetí věci a příprava zastoupení a žaloba), společně se dvěma režijními paušály po 450 Kč (§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb, advokátní tarif), celkem tedy 12 269 Kč. Protože je zástupce žalobce plátce daně z přidané

hodnoty, byla odměna navýšena v příslušné výši (po zaokrouhlení) částkou odpovídající uvedené dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). K zaplacení k rukám advokáta žalobce byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. dubna 2026

Kateřina Kopečková
samosoudkyně